

Maakuntahallitus 6/2022

22.8.2022/§ 59

**59 § LAUSUNTO HALLITUKSEN ESITYKSESTÄ LIIKUNTALAIN
MUUTTAMISESTA**

Maakuntahallitus 22.8.2022 § 59

Opetus- ja kulttuuriministeriössä on valmisteltu hallituksen esitys eduskunnalle laiksi liikuntalain muuttamisesta. Esityksessä muutettaisiin lain tavoitteita, määritelmiä, valtion ja alueellista liikuntaneuvostoa, muutoksenhakua ja valtionapuviranomaista koskevia säännöksiä.

Esityksen tavoitteena on tarkentaa ja selkiyttää laissa olevaa käsitteistöä sekä tiettyjen toimijoiden tehtäviä vastaamaan vallitsevaa nykytilaa. Esityksessä ehdotetaan erityisesti huippu-urheilun määritelmän selventämistä laissa sekä tiettyjen huippu-urheilun tavoitteiden kirjaamista liikuntalakiin. Esityksessä ehdotetaan lisättäväksi valtionapuaviranomaiseksi Suomen Akatemia liikuntatieteellisten avustusten myöntämisessä.

Lakimuutokset ehdotetaan tulevaksi voimaan mahdollisimman pian.

Voimassa olevan liikuntalain 7 §:n ja asetuksen 5 §:n 1. momentin mukaisesti maakunnan liitot asettavat alueelliset liikuntaneuvostot. Alueiden kehittämisestä ja rakennerrahastotoiminnan hallinnoinnista annetun lain 17 §:n 9. kohdassa on säädetty, että maakunnan liiton tehtäviin kuuluu alueellisten liikuntaneuvostojen asettaminen.

Valmistellussa esityksessä lain 7 §:ssä esitetään, että alueellisen liikuntaneuvoston asettaisi aluehallintovirasto. Lain perustelutekstien mukaan maakunnan liittoja ei edes kuultaisi alueellisen liikuntaneuvoston asettamisen yhteydessä. Alueellisen liikuntaneuvoston tehtävät pysyisivät nykyisenlaisina.

Kun uudistettu liikuntalaki tuli voimaan 1.5.2015, niin tuolloin opetus- ja kulttuuriministeriö esitti alueellisten liikuntaneuvostojen asettamisen siirtämistä maakuntien liitoilta aluehallintovirastoille. Lain eduskuntakäsittelyssä asettamisoikeus pidettiin edelleen maakuntien liitoilla. Tätä menettelyä on laajasti tuettu maakuntien liikunnan ja urheilun aluejärjestöjen taholta.

Länsi- ja Sisä-Suomen aluehallintoviraston alueella, joka on Keski-Pohjanmaan maakunnan nykyinen alueellisen liikuntaneuvoston toimialue, on viisi maakuntaa, 85 kuntaa ja 1,2 miljoonaa asukasta. Alue on kaksikielinen.

Pöytäkirjaotteen oikeaksi todistaa
Pvm ja allekirjoitus

Maakuntahallitus 6/2022

22.8.2022/§ 59

Etelä-Pohjanmaan, Keski-Pohjanmaan, Keski-Suomen, Pirkanmaan ja Pohjanmaan liitot asettivat nykyisen Länsi- ja Sisä-Suomen liikuntaneuvoston nelivuotiskaudelle (2020-2023) vuonna 2019.

Keski-Pohjanmaan liitto pitää tärkeänä, että maakunnan liittojen tehtävinä maakunnan liikunta-asioiden edistämiseksi säilyvät alueellisen liikuntaneuvoston asettaminen, lausuntojen antaminen liikuntapaikkarakentamisen kohteista, urheiluopistojen investoinneista ja lainsäädäntöuudistuksista. Maakuntaohjelmassa, maakuntakaavassa ja maakunnan liikennejärjestelmäsuunnitelmassa otetaan huomioon maakuntalaisten hyvinvointi liikunnan kautta muun muassa ympäristöön, luontoon, liikenteeseen ja terveyteen liittyvissä kehittämistoimenpiteissä.

Vaikka liikuntaan liittyvä tehtäväala ei ole maakunnan liitoilla suuri, niin se ei missään muodossa ole merkityksetön. Esimerkiksi Keski-Pohjanmaalla Keski-Pohjanmaan liiton, Keski-Pohjanmaan liikunnan, kuntien ja urheiluseurojen tiiviillä yhteistyöllä on suuri merkitys alueen ja maakunnan asukkaiden hyvinvoinnin ja terveyden edistämiseksi. Liikuntaan liittyvät yhteiset tapahtumat ja tekeminen vahvistaa liikunnan ja urheilun merkitystä kansalaiskasvatuksessa ja on tärkeä osa keskipohjalaista identiteettiä. Tästä hyvänä esimerkkinä on Keski-Pohjanmaan maakuntaa laajemmin ja Suomessa ainutlaatuinen vuosittain toteutettava hiihdon Maakuntaviesti. Alueellisten liikuntaneuvostojen asettamisoikeuden poistaminen maakuntien liitoilta vähentäisi oleellisesti liikuntatoiminnan kehittämisen maakunnallista merkitystä ja yhteistyötä. Alueellisen vaikuttamisen merkitys tulee myös kasvamaan hyvinvointialueiden perustamisen myötä. Kunnilla on jatkossa entistä tärkeämpi rooli ennaltaehkäisevässä työssä hyvinvoinnin ja terveyden edistämiseksi.

Kunnilla ja maakunnilla on vahva yhteys ja osaaminen liikuntaan. Esimerkiksi alueellisen liikuntaneuvoston henkilövalinnoissa huomioon otettavia näkökulmia ovat yhden maakunnan alueellinen kattavuus, kunnallisen liikuntatoimen ja liikuntajärjestötyön tuntemus, liikunnan olosuhteiden tuntemus, lasten, aikuisten ja ikäihmisten liikunta-alojen tuntemus, sukupuolten välinen tasa-arvo, huippu-, kilpa- ja harrasteliikunnan osaaminen, erityisryhmien liikunta, liikunnan merkitys ihmisen elämänsä aikana laajasti, liikuntasuunnittelun, liikunnan talouden ja koko liikunnan hallinnollisen kokonaisuuden hallinta.

Pöytäkirjaotteen oikeaksi todistaa
Pvm ja allekirjoitus

Maakuntahallitus 6/2022

22.8.2022/§ 59

Asiaa on valmisteltu yhteistyössä Etelä-Pohjanmaan, Keski-Suomen, Pirkanmaan ja Pohjanmaan liittojen kanssa.

Lisätietoja antaa maakuntajohtaja Jyrki Kaiponen.

Maakuntajohtajan ehdotus:

Maakuntahallitus esittää alueellisten liikuntaneuvostojen asettamisen säilyttämistä maakunnan liitoilla.

Päätös:

Maakuntahallitus hyväksyi ehdotuksen yksimielisesti.

Pöytäkirjaotteen oikeaksi todistaa
Pvm ja allekirjoitus